7/6152

ÇOK ACELE ve SÜRELİ

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.12.0.APK.0.07-211- /3213 .../06/2005
Konu : Yazılı Soru Önergesi

03 HAZİRAN 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :17.05.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11154 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, Adana Milletvekili N.Gaye ERBATUR'a ait 7/6151 ve Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/6152 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.M.Mehdi EKER
Bakan

EKLER :
1- Görüş 7/6151 (4 sayfa)
2- Görüş 7/6152 (1 sayfa)

7/6151

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **N.Gaye ERBATUR**
Adana Milletvekili

Esas No : **7/6151**

Ülkemize her yıl çeşitli ülkelerden balık ithal edilmekte ve halkın tüketimine sunulmaktadır. Konuyla ilgili olarak;

SORU 1) Hangi ülkelerden ne cins balıklar ithal edilmektedir? Söz konusu ithal balıkların tür ve ithal edildikleri ülke bazında miktarları nedir?

CEVAP 1) 2000-2003 yılları arasında gerçekleşen su ürünleri ithalatına ilişkin, ülkelere göre su ürünleri ithalat verileri Ek-1'de, ürünlerin G.T.İ.P. numaralarına göre ithalat verileri ise Ek-2'de sunulmuştur.

SORU 2) İthal edilen balıklarda, halkın sağlığını tehdit eden ağır metallerin var olup olmadığını belirlemek amacıyla gerekli analizler yapılmakta mıdır?

CEVAP 2) Ülkemize ithal edilen canlı, taze soğutulmuş, dondurulmuş su ürünleri fiili ithalat aşamasında Su Ürünleri Yönetmeliği'nin Ek-7, Ek-8 ve Ek-9'unda belirtilen parametrelere uygunluğu açısından kontrol edilmektedir.

Canlı su ürünleri veteriner hekimler tarafından muayene edilmekte, taze soğutulmuş ürünler ise organoleptik kontrolü yapılarak, gerek görülmesi durumunda numune alınarak analiz edilmektedir. Dondurulmuş su ürünlerinde ise her ithal partisinden numune alınarak mikrobiyolojik ve ağır metal analizleri yaptırılmaktadır. Analiz sonuçları Su Ürünleri Yönetmeliğinin Ek-7, Ek-8 ve EK-9'unda verilen limitlere uygun olanların ithalatına izin verilmektedir.

SORU 3) Bu analizler yapılmakta ise, hangi laboratuarlarda yapılmaktadır?

CEVAP 3) Su ürünlerinde ağır metal analizleri için, Bakanlığımız laboratuarlarından Ankara, Antalya, İstanbul, İzmir, Mersin, Samsun İl Kontrol Laboratuvar Müdürlükleri ile Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü ve Bakanlığımızca faaliyet izni verilen özel laboratuarlardan A&T/İstanbul, Eurolab/İstanbul, Gözlem/İstanbul, Kalite Sistem/İstanbul, Megalab/İstanbul, Çevre Endüstriyel Analiz/İstanbul Özel Gıda Kontrol Laboratuarları yetkilendirilmiştir. AB ülkelerine ihraç edilecek ürünler ile üçüncü ülkelerden ithal edilen canlı, taze soğutulmuş veya dondurulmuş su ürünleri işlendikten sonra Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilecekse bu ürünlerin analizinde, özel laboratuarlar analiz yapmaya yetkili olmayıp sadece Bakanlığımıza ait laboratuvarlar analiz yapmaya yetkilidir.

SORU 4) Bu analizlerde kullanılan kimyasal yöntemler nelerdir? Analizlerde kullanılan cihazların kalite kontrolü ve güvenliği nasıl yapılmaktadır?

CEVAP4) Çanakkale İl Müdürlüğümüzde ağır metal analizleri (Kadmiyum, Kurşun, Bakır, Çinko, Arsenik ve Cıva) Perkin Emler AAS+MHS 15 marka Atomik Absorpsiyon Spektrofotometresi ile yapılmaktadır. Analiz numuneleri VELP Scientifica DK 6 Heting Digester marka yaş yakma cihazında asitle yakılarak analize hazırlanmaktadır. Cihazda Hidrür (Mercury Hydride), grafit (HGA Graphite Furnace) ve Alev (flame) tekniği kullanılarak analizler yapılmaktadır. Analizi yapılacak ağır metaller için uygun analiz tekniği

seçilerek numunenin analizinden önce uluslararası izlenebilirliği olan firmalar tarafından üretilmiş sertifikalı standart solüsyonlar ile cihazın analiz için kalibrasyonu yapılmakta ve ardından numunelerin ağır metal miktarları cihaza okutularak tespit edilmektedir. Cihazın periyodik yıllık bakımları garanti süresi içinde Tetra Teknolojik Sistemler Ltd. Şti. tarafından yaptırılmış olup, daha sonraki bakımları için Laboratuvar Müdürlüğünce çalışmalar yapılmaktadır.

Analiz için kullanılan yöntemler;

I) Analytical Methods for Atomic Absorption Spektrometry (Perkin Emler İnstruments-0303-0152 August 2000),

II) Recommended Analytical Conditions – MHS 15 Mercury Hydride System (Perkin Emler Instruments-0993-5288 July 2000),

III) AOAC Resmi Metodu 999.10- Gıdalarda Kurşun, Kadmiyum, Çinko, Bakır, Demir Analizleri ,

IV) AOAC Resmi Metodu 974.14- Balıkta Cıva Analizi,

V) AOAC Resmi Metodu 972.23- Balıkta Kurşun Analizi

VI) TS 4888/Mayıs 1986,

VII) ISO 5516 /1978 (E)

İzmir İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğümüzde ağır metallerden Kurşun, Kadmiyum, Bakır, Çinko, Arsenik analizleri TS 4887-4888, ISO 5516-1978 E geri soğutuculu yaş yakma metodu kullanılarak ICP Hidrür Sistem (Perkin Emler), cıva analizi ise genel yaş yakma metodu kullanılarak TS 4887-4888, ISO 5516-1978 E Hidrür Sistem ile yapılmaktadır. Sertifikalı standartlarla her gün kalibrasyon yapılarak çalışmaya başlanmaktadır.

SORU 5) Yapılan analizler sonucunda tespit edilen ağır metallerin miktarları nelerdir?

CEVAP 5) Fiili ithalat kontrolleri ve numune alma işlemleri yetkili il müdürlükleri tarafından yapılmaktadır. Fiili ithalat aşamasında alınan numunelerin analiz sonuçları laboratuarlar tarafından ilgili il müdürlüklerine gönderilmektedir. Söz konusu raporlar fiili ithalat işlemlerinde yetkili olan Adana, Ankara, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Denizli, Edirne, Hatay, Artvin, İstanbul, Isparta, İzmir, Kocaeli, Konya, Mersin, Muğla, Samsun Tekirdağ İl Müdürlüklerinde bulunmaktadır.

SORU 6) Analizi yapılacak balık örnekleri hangi yöntemle tespit edilmektedir?

CEVAP 6) İthalat aşamasında her ithal partisinden ithal edilecek ürün miktarı dikkate alınarak numune alınmaktadır. Kimyasal analizler için ithal edilecek ürün miktarı 0-10 ton ise en az 1 kg, 10-20 ton ise en az 2 kg, 20-50 ton ise en az 3 kg ve 50 tondan fazla ise en az 5 kg numune alınmaktadır. İthalat aşamasında, iki takım numune alınarak, alınan numunenin bir takımı şahit numune olarak İl Müdürlüğünde, ürünün yapısını bozmayacak şekilde tekniğine uygun muhafaza edilmektedir.. Bu şahit numune, analiz sonuçları gelinceye ve gerekli işlemler tamamlanıncaya kadar bekletilmektedir. İkinci numune ise etiket bilgileri silinmeyecek ve düşmeyecek şekilde numune üzerinde olarak, muayene ve analizi yapılmak üzere, uygun şartlarda ve en kısa surede yetkili Laboratuvar Müdürlüğüne gönderilmektedir..

EK-1 Ülkelere Göre Su Ürünleri İthalatı

Türkiye'nın su ürünleri ithalatında 2003 yılında bir önceki yıla göre değerce %74 oranında önemli bir artış olmuştur.2003 yılı ithalatımız 33,384,099 Dolar olup, bunun miktarca %18'i İspanya'dan gerçekleştirilmiştir. Norveç ise değerce en çok ithalatın yapıldığı ülke olup toplam ithalatın %33'ü bu ülkeden yapılmıştır. İrlanda, İsveç, Tayvan, Moritanya 2003 yılındaki diğer önemli tedarikçi ülkeler arasında yer almışlardır.

Türkiye'nin Ülkelere Göre Su Ürünleri İthalatı (HS03.1603.1604.1605)

Miktar (M):Kilogram, Değer (D) :Amerikan Doları

ÜLKE	M 2000	D 2000	M 2001	D 2001	M 2002	D 2002	M 2003	D 2003
ISPANYA	18284484	15035599	1412146	1500565	3659875	3443400	12974509	6103714
NORVEC	14131681	12449967	6412741	6971805	9197817	8634813	9844245	10976469
IRLANDA	0	0	1650	5109	2000488	834119	7347593	3044012
GURCISTAN	-	-	2005121	178588	255660	35880	5656821	452656
MORITANYA	0	0	22885	19760	1850029	718835	3053189	1271528
FRANSA	6682938	3585411	1204607	813272	1402560	1274595	2777779	2403290
HOLLANDA	40531	41956	0	0	352130	223640	2499231	1237664
TAYVAN	0	0	0	0	119995	106722	2321792	1826150
ISVEC	-	-	0	0	0	0	2128512	1876255
A.B.D.	36932	107887	1016	2775	563995	307165	1343663	591977
YUNANİSTAN	261513	430987	63026	47154	102217	97489	507356	466896
INGILTERE	63488	155992	24786	64640	18478	69206	505010	466749
BULGARISTAN	363525	564715	243290	162131	209990	123186	420435	338641
HINDISTAN	500266	636362	218920	204360	338744	382645	373222	481231
ESTONYA	-	-	8794	20850	12146	23198	222087	126180
ARJANTIN	552074	683811	130118	119288	55086	85839	182176	185483
ALMANYA	49480	53586	3508	18874	447511	422363	145992	352843
SINGAPUR	5176	370936	9606	224311	102698	348326	110141	378972
CIN HALK CUMH.	-	-	84800	115949	34418	48295	93264	186365
GUNEY KORE CUM.	-	-	10300	31409	9666	28915	52410	33013
ARA TOPLAM	41400550	34581497	11857314	10500840	20733503	17208631	52559427	32800088
TOPLAM	44517799	37873900	13139637	11833160	22712145	19235258	52852976	33384099

Kaynak: DTM.

4/6/15

EK-2 G.T.İ.P Numaralarına Göre Su Ürünleri İthalatı
Miktar (M):Kilogram, Değer (D) :Amerikan Doları

HS	ÜRÜN	M 2000	D 2000	M 2001	D2001	M 2002	D2002	M 2003	D 2003
0301	CANLI BALIKLAR	121.684	803.756	5.625	221.864	93.234	353.682	117.805	458.071
0302	BALIK (TAZE/SOGUTULMUS)	325.001	157.332	2.202.171	331.193	292.949	273.473	5.985.415	1.011.082
0303	BALIKLAR (DONDURULMUS)	40.300.029	31.343.132	9.174.286	8.675.634	19.589.426	14.367.409	42.523.599	26.114.297
0304	BALIK FILETOLARI	1.350.629	1.980.557	450.781	928.786	606.045	1.427.976	1.011.257	1.868.238
0305	BALIKLAR (KURUTULMUŞ)	59.64	436.445	28.925	274.552	63.067	334.946	26.013	254.746
0306	KABUKLU HAYVANLAR	55.866	90.723	12.986	35.175	43.954	36.902	345.900	256.993
0307	YUMUSAKCALAR	2.022.582	2.210.985	1.101.406	1.050.033	1.842.962	1.960.395	2.431.521	2.672.693
03	ARA TOPLAM	44.235.431	37.022.930	12.976.180	11.517.237	22.531.637	18.754.783	52.441.510	32.636.120
1604	KONSERVE EDİLMİŞ BALIK YUMURTASI	139.807	347.663	156.860	288.415	142.931	340.551	390.898	595.510
1605	KONSERVE KABUK. HAYVAN VE YUMUŞ..	142.561	503.307	6.597	27.508	37.577	139.924	20.568	152.469
	TOPLAM	44.517.799	37.873.900	13.139.637	11.833.160	22.712.145	19.235.258	52.852.976	33.384.099

Kaynak.:DTM

Ürün grubu olarak, 2003 yılında Türkiye'nin su ürünleri ithalatında, ilk sırayı %78 ile dondurulmuş balıklar almış ve bunu yumuşakçalar ve balık filetoları izlemiştir.